

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การถวายพระราชสมัญญา “พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน”

แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้า ล้นกระหม่อมแก่ปวงชนชาวไทย ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้วยพระวิริยะอุตสาหะ นำความเจริญ มาสู่ประเทศชาติและประชาชนอย่างไพศาล โดยเฉพาะพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาการศึกษา ของประเทศไทยซึ่งพระองค์สนพระราชหฤทัยเป็นพิเศษ ส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาของชาติ มีความ เจริญก้าวหน้าแผ่ขยายครอบคลุมทั้งในเมืองและชนบทอย่างทั่วถึง ในรัชสมัยของพระองค์การศึกษา ของไทยพัฒนาก้าวหน้าครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยและการศึกษาไทย ที่สำคัญยิ่ง ในประวัติศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย

พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาในระบบ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง โรงเรียนจิตรลดาขึ้นสำหรับพระราชโอรส พระราชธิดา บุตรข้าราชการบริพารในพระราชวัง ตลอดจน เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้เข้าศึกษาด้วย ต่อมาเมื่อได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรบริเวณชายแดน ทุรกันดาร ทำให้ทรงทราบถึงปัญหาการขาดแคลนสถานศึกษาของเด็กและเยาวชน จึงมีพระราชดำริ ให้จัดสร้างโรงเรียนให้แก่เด็กและเยาวชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชประสงค์ พระราชดำริ และที่ทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ ช่วยเหลือ ทรงอุปถัมภ์ หรือทรงให้คำแนะนำ อาทิ โรงเรียนจิตรลดา โรงเรียนราชวินิต โรงเรียน สงเคราะห์เด็กยากจนในพระบรมราชานุเคราะห์ กลุ่มโรงเรียนร่มเกล้า โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ โรงเรียนไกลกังวล โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ รวมทั้งกลุ่มโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ส่วนการศึกษานอกระบบ มีพระราชดำริ ให้จัดตั้งโครงการพระดาบสขึ้น ด้วยความห่วงใยต่อพสกนิกรที่ต้องการแสวงหาความรู้แต่ขาดโอกาส ในการศึกษาเรียนรู้ให้ได้ศึกษาวิชาชีพแขนงต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ผ่านหลักสูตร สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ตามแนวพระราชดำริ ส่วนการศึกษาตามอัธยาศัยได้พระราชทานความรู้แก่ประชาชนผ่านศูนย์ศึกษา การพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ทรงตั้งขึ้น เพื่อเป็นแหล่งรวมสรรพวิชา วิชาการ การค้นคว้า ทดลอง และการสาธิตด้านเกษตรกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้สำหรับนำไปสู่การปฏิบัติจริงของเกษตรกร นอกจากนี้ ได้ทรงริเริ่มโครงการที่ส่งเสริมการศึกษาและการจัดตั้งทุนการศึกษา โดยทรงสละพระราชทรัพย์ ส่วนพระองค์จัดตั้งกองทุนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของชาติ อาทิ ทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” ทุนเล่าเรียนหลวง ทุนพระราชทาน แก่นักเรียนชาวเขา ทุนปริญญาเอกกาญจนาภิเษก โครงการ สาราอนุกรมไทยสำหรับเยาวชน และในปีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ได้มีการจัดการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาคหรือชนบทห่างไกลได้มีโอกาสรับประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพไม่ด้อยกว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างหาที่สุดมิได้ ที่สำคัญทรงเป็นแบบอย่างแห่งความเป็นครูที่แท้ ทรงประพฤติพระองค์เป็นแนวทางอันผู้เป็นครูทั้งหลายควรได้ยึดถือและดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาท เหนือสิ่งอื่นใด ได้พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์พร้อมขวัญและกำลังใจนานัปการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเสมอมา ผลแห่งพระบรมปรีชาญาณและพระมหากรุณาธิคุณเป็นที่ประจักษ์แจ้งและยกย่องกันอยู่โดยทั่วไป กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นสมควรถวายพระราชสมัญญา “พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน” แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ เห็นชอบการถวายพระราชสมัญญา “พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน” เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ และเพื่อความเป็นสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลแก่พสกนิกรชาวไทยสืบไปตลอดกาลนาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี